1878. X. évfolyam. 4. szám. Hétfő, jan[uár]

Előfizetési árak:

Helyben es postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőséghe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébiránt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független[sé]gi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbe hirdetések, alku szerint a legelőnyösebb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetleniil beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Gratuláljunk a miniszterelnöknek.

— Ki milyen kalappal tud. —

(H-r.) Mikor Tisza Kálmán elveinek „isten hozzád“-ot mondott, és az általa oly hosszu ideig ostorozott politika fő Dalai Lamájává lett, rendeztetett barátai, illetőleg egy székely lófő csatlósa által fáklyászenét.

Ma, midőn a hajdan oly népszerü ellenzéki vezér Magyarország legutáltabb s leggyülöltebb embere, midőn az egész nemzet megvetéssel fordul el tőle, mind bel, mind külpolitikája miatt, ma ismét arangiroztatott egy kis bizalmi komédiát e népszerütlen miniszter barátai által magának.

A helyett, hogy magába tért volna, mint a tékozló fiu, s azt mondaná a nála megjelent mamelukjai által közvetve nemzetének: „vétkeztem, a fény, a külcsin elvakitott, a hatalmi állás, melylyel megkináltattam, hizelgett gőgömnek, és elmentem én is tánczolni a jégre, mint elődeim; de beláttam, hogy ez nemzetem vesztét fogja okozni, bevallom hibámat, s ezután nem fogom e kárhozatos politikát üzni, csak bocsáss meg rosz utra terelt pártom, illetve hazám, tévedésemért.“

Nem mondta ezt!

Bizik eddigi tulnyomó többségében, s hatalmában, hogy a jövő választásoknál is többséget fog szerezni pártjának. (Hisz legelőször ő fog megbukni Debreczenben. Szerk.)

A hatalom kezében s a praetorianus gárda, melynek mindegy, bárki kezében van is a hatalom, mely nem tekint érdekeiért sem istent, sem embert, melynek hazánk függetlensége és jóléte is csak akkor érne valamit, ha a függetlenség terebélyes fájáról a mannát tátott szájába ráznák; ellenkezőleg eladja hitét, apját, testvérét s meggyőződését, még az orosznak is, ez a hirhedt praetorianus gárda szinte meg fogja feszíteni erejét, hogy a szegény nép, mely most lázadó csőcselék s zavargó, biztositsa további három évre hatalmát.

Igen, mert Tisza szembe fog szállni a nemzettel bármiáron. Ezt ki lehetett venni beszédjéből. A reactió, melyet eddig csak gyanitgattunk és sejtettünk, ma nyiltan ki lett hirdetve a miniszterelnök által. Most már a népszerüséget ugy is elhegedülte szent Dávid, nála tehát az a fő, hogy a hatalmat biztositsa magának. Az eszközökben nem fog ő válogatós lenni; ha pártjának a jövő választásoknál többséget és igy magának a miniszterelnöki tárczát nem fogja biztositani tudni, előkészíti már ő előre, hogy akkor mi lesz a teendő?

Péchy Manó gróf, ki a szabadelvü párt szónoka volt az elnökminiszternél, igen csalatkozik, ha azt hiszi, hogy „csak is alkotmányunkhoz hiven ragaszkodva lehet a nehézségeket legyőzni“; mert a mi a nemes gróf előtt, mint alkotmányos hazafi előtt, nehézségnek tünik fel, s mitől ő undorodva borzadna vissza, azt Tisza már mind eltávolitotta laza lelkiismeretének utjából.

Egyet azonban elfeledett Tisza ur. S ez az, ha a heterogen elemekből álló szabadelvü párt jobbjai még ideje korán hátat fognak forditani a kül és belügyileg hazaellenes politikát üző miniszternek.

Rosz ómen e tekintetben az elnökminiszterre nézve, hogy pártjának egyik elnöke sem vállalta el a szónoki szerepet a tisztelgésnél. Gorove betegsége lehet olyan, mint mikor egy makranczos müvésznő nem akarván valamelyik udvarlóját elfogadni, kiüzeni, hogy nincs otthon.

Az alelnök Szontagh Pál nem volt a fővárosban. S bár Tisza Mephistója Csernátony jónak látta az „Ellenőr“ hasábjain már mult hó harminczadikán apathiajából felverni akarni Tiszának e hü emberét, még sem tartotta czélszerünek feljönni kedves miniszterének gratulálni.

Hol voltak a hajdani Deákpárt coripheusai? Csengery Antal, Horváth Boldizsár, Lónyay s a többiek?

Bizony Tisza ur nagyon szeretné azt tudni, hogy hol voltak, s mit sütnek, főznek ezek a boszorkány-konyhában? Hogy fél, miszerint azon elem, melyhez ő csatlakozott, faképnél hagyja, ezt észre lehet venni beszédének ezen passussából: „Legyetek róla meggyőződve, hogy addig, mig látom a ti támogatástokat, mig érzem a ti bizalmatok jótékonyságát, semmi néven nevezendő bármily természetü megtámadás nem fog engem elriasztani kötelességem teljesitésétől.“

Továbbá bizonyitja ezt beszédének vége is, mely igy hangzik:

„Ha érdemesnek véltek ez uton támogatástokra, kérem támogatástokat, ha nem, mondjátok meg, hogy támogathassatok mást, mert egyes embereknek szabad elbukniok, de minden viszony között élni és virágozni kell a hazának és nemzetnek.“

Ez utóbbiban igaza lehet a köpenyforgató miniszternek, mert Magyarország talán még fog élni és virágozni, de csak ugy, ha nem Tisza Kálmán ur fogja a haza dolgait intézni. Ha ő nemzetünknek mostani állapotát azonban virágzásnak nevezi, ebben nem ért vele egyet semmiféle józaraló hazafi, mert a jelenlegi viszonyok a medve halált hozó öleléséhez visznek naponkint egy lépéssel közelebb. Lehet, hogy neki felvirul ez állapotuk megteremtéséért a grófság és a Szent György rend, de ez a hazára nézve már akkor igen közönyös lesz, mert egy ily módon lejárt államférfi sohasem fog többé a közéletben szerepelhetni.

Tudja ő ezt igen jól, azért szoritja markába oly görcsösen azt a miniszterelnöki tárczát.

— **Mit szolsz erre Tisza Kálmán?** Verseczen az omladinista többség törvénytelen eljárásában határt nem ismer. Daczára, hogy 39 bizottsági tag törvénytelenül foglalja el helyét és azok kizáratását a kormány már kétszer rendelte el, a központi és igazoló bizottságot ezen egyénekből választja. Itt kellene és nem a függetlensajtó elnyomásánál erélyt kifjtenie a „fogd meg“ miniszternek!

— **A párisi világkiállitás meg fog bukni!** Ugyan miért? Hát csak azért, mert a horvátok nem fognak résztvenni a kiállitáson, mivel a budapesti kiállitási bizottság, a zágrábinak azon nemes elhatározását, hogy csupán horvát nyelven akarják kiállitott tárgyaikat kitenni nem fogadta el. Ők magyar pénzén akarnak kiállitást rendezni, mert azt is kikötötték, hogy a költséget mi fizessük. A „horvát testvérek“ azt gondolják, hogy a magyar rókának több bőre van.

Városi törvényhatóság.

Az 1878. január 10-én tartandó bizottsági közgyülésnek tárgyai:

1. Polgármesteri jelentés. 2. Ügyhátrány jegyzék. 3. Miniszteri rendelet, a f. évi ujonczállitási határidőnek megváltoztatásáról. 4. Ugyanaz, melyszerint a nagyerdőre vezető kőut kiépitésére vonatkozó közgyülési határozat helybenhagyatik. 5. Ugyanaz, melylyel a Tömösvárra kinevezett török császári consul támogatására hivatik fel a hatóság. 6. Ugyanaz, az árvaszéki személyzet eddigi létszámban való fentartásának helybenhagyása tárgyában. 7. Ugyanaz, Molnár István volt közhajdu kegydijazására vonatkozólag. 8. Gömör, Kishontmegye átirata, a kereseti és bányaadóra vonatkozó törvények módositása iránti feliratának pártolásáért. 9. Pozsonyváros átirata az ipartörvény módositása végett felsőbb helyre intézett felterjesztésének pártolásáért. 10. Árvaszéki negyedéves jelentés. 11. A helybeli kir. kataszteri igazgató átirata a felosztott bellegelő földeknek milyen mivelési ág s osztály szerint leendő nyilvántartása tárgyában. 12. Felülvizsgált számadások felmenlési véleménynyel. 13. Tanácsi előterjesztés, a tiszai védgátak helyrehozatala czimen a külső legelőre kivetett 52.106 frt mimódon leendő előállitása tárgyában. 14. Ugyanaz, a lóvásártérnek, a lóvásárok emelésére alakult társulat részére való átengedés megerősitése iránt. 15. Ugyanaz, a Petőfi-társaság felhivására, a városnak a társaságba leendő belépése iránt. 16. Ugyanaz, a népkerthez csatolt térre nézve a vasuti társulattal kötött szerződés jóváhagyása iránt. A statistikai bizottság előterjesztése a kir. tanfelügyelőnek a bizottságba leendő behivása végett. 18. A tisztiügyészi helyettesnek a közigazgatási bizottság részére kijelölve. 19. Az 1877. XX. t. cz. 178. § értelmében szavazattal biró árvaszéki ülnökök választása. 20. Balla Károly felfolyamodása nyomdai költség elengedéséért. 21. Telepedési és polgárositási kérvények. 22. Bába oklevél kihirdetése. 13. Városi bába helyettesités. —

Debreczen, 1878. január 5-én.

Nemzetközi kiállitás.

Az 1878 évi párisi közkiállitáson résztvevő magyar borkiállitókhoz.

Többen a t. kiállitók közül már boraikat be is küldötték. — Ezen beküldött palaczkokból azon tapasztalatra jutottam, hogy a magyar bortermelő a dugaszt rosszul választja meg, s kiteszi a bort a levegő hatásának s a kiszivárgás veszélyének. Bátorkodom ez okból a t. kiállitókat figyelmeztetni, miszerint a palaczkokhoz 5—7 centimeter hosszu, hengeridomu s egyenletes, sima felületü dugaszokat használjanak. — A palack a dugaszon kivül még önkupakot vagy palackszurkot is kap, hogy a bor a levegővel éppen ne közlekedhessék. — Kinek rendes névvel ellátott kupakja nincsen, czélszerüen használhatja az általános kupakot, melyen név nincs s felül csillaggal van megjelölve. Legrosszabb esetben csinálhat magának mindenki jó palackszurkot, ha egy edényben 4 rész colophoniumot, 2 rész sárga viaszt, 4 rész fehér szurkot, s fél rész schellackot összeolvaszt. A palackok végre vignette-vel látandók el. Kinek saját vignetteje nincsen, használhatja a szőllőlevél alaku általános vignetteket, melynek olesók és minden jobb nevü papirkereskedésben megszerezhetők. — A vignettere irandó szép irással a bor minősége, termés éve s a termelő, esetleg a kiállitó neve.

A palackot illetőleg, vörösborokhoz a zöld bordeauxi, fehér asztali borokhoz a zöld rajnai, nehéz fehér pecsenye és szomorodni borokhoz a sárga rajnai s az aszukhoz a fehér üvegü bordeauxi palackok a legajánlatosabbak s legöszhangzóbbak. Minthogy a kiállitási állványok csak 35 centiméteres palackok elhelyezését engedik meg, a palackok maximalis magassága 35 centiméter. — Az ugynevezett tornyosok s nagy rajnai palackok tehát csak kivételesen fogadtatnak el.

Minden egyes borfeleségből legalább 6 palack küldendő be, éspedig 4 palack valódi borral, két palack ellenben az illető borhoz hasonló szinre festett vizzel töltendő meg. — Ez utóbbik fognak kiállittatni az álványokon; az előbbiek a birálat idejéig a kiállitási bizottság pinczéjében fognak megőriztetni. — A viz festésére legalkalmasabb az égett-cukor (caramel), melyből a fehér bor másolatára kevesebb, a vörös boréra több oldandó fel. — A vizzel töltött palaczkok fenekére czédula tapasztandó e felirattal: „festett viz.“ —

Többen a bejelentési ivre nem vezették az illető kiállitandó bor árát; miután ezt felette fontos tudni s miután továbbá a szerkesztendő specialis catalogusban ezen adatnak benn kell foglaltatni — kérem a t kiállitókat ezen adatok pótló beküldésére.

Azon reményben, hogy a hiányzó promontoriumok termelői a kiállitás tökélyetesitése és sikerére irányzott hazafias működésemben mielőbb támogatni fognak bejelentéseikkel — maradtam a t. borkiállitó közönségnek továbbra is kész szolgája.

Budapesten, 1877. decz. 18-kán.

Molnár István s. k.,
a magy. orsz. központi kiállitási bizottságnak szakelőadója.

Az ezred zászlója.

Humorisztikus elbeszélés a katona életből.

(Folytatás.)

Egy félórával ezelőtt talán még nevettek volna ily böles beszéd fölött; most azonban komolyak maradtak. A vétség helyrehozásának, elrejtésének módján törték a fejöket. Mindhárman együtt véve sejöttek semmi okosságra, Takaros Bálint eltökélte magát, följelenteni az általa elkövetett iszonyu vétséget önkénytesen. Ágnes és Klárika meghökkentek. Lebeszélték, hogy azt az Isten szent szerelméért semmiképen ne tegye. Az egészen fölösleges elhamarkodás volna. Ha a zászlót szépen, mintha semmi sem történt volna vele összegöngyöli, tokjába takarja, s helyére a hol állott vissza teszi, senki még kis lelkében sem fogja gondolni, hogy azt csak megis érintették. Ki tudja, mikor, mely ünnepélyes alkalommal fogják egyszer ismét kibontani hetek, hónapok, talán egy év mulva, s ha akkor a lyukat észre is veszik kutathatják már az okozóját. S ha őket — suttogtak tovább nagy képüsködéssel Ágnes és Klári — csakugyan kérdőre vonnák; majd fogják ők tudni, mit beszéljenek. A gyermekek is hallgatni fognak, szájukat lezárja a félelem. S utóvégre is az ezredes ur hányszor panaszkodott, hogy a nagy ládában lévő könyveit már több helyen megrágesálták az egerek hát rá fogjuk majd ezt a lyukat is az egerekre s punctum.

A cselédek furfangos ötletei megnyugtatták valamennyire az esete felől már-már kétségbe esett közvitézt. A zászlót vissza tette, azután bucsut vett a szakácsné és szobaleánytól és szomoruan vissza ballagott a kaszárnyába.

A katona eltávoztakor lőn nagy szóváltás Ágnes és Klári között. Tolták egymásra a szerencsétlenség okozójának vádját.

— Te vagy az oka, mert te hivtad be a konyhába!

— Nem igaz, te vagy az oka; mert te adtál neki szivart s bevitted a szobába s. t. b. igy perlekedtek késő estig.

Bálintnak ez alatt mindig nehezebben sulyosodott szivére a büntudat. A zászlót, melyet megbecstelenitett, folyton mintegy kiátkozott szellem lebegett előtte. Sohajtott: bár jobban megtanulta volna az őrmester tanitását! most örülhetne, gondtalanul pipázhatna, mint társai. Vissza gondolt a tegnap estére, midőn az irás feladat miatt oly boldogtalannak érezte magát, mit nem adna érte, ha egy olyan irás feladatnál most iszonyuabb büntetéstől retteunie nem kellene? Most érezte csak igazán boldogtalannak magát!

Lefeküdt. Azt hitte, hogy az álom elfogja üzni buját, ijjesztő agyrémeit. De Morpheus késett karjaiban elringatni őt, verejtékezve hánykolódott szalmazsákján, mint egy III-ik Richárd, talán gonosz szellemek ugrándoztak melléa. Végre 11 órakor hortyogni kezdett jeléül annak, hogy elaludt. Lássuk mit álmodott?

Minden föl van fedezve, s ő a haditörvényszék előtt áll. Halálra itéltetett, borzasztó halálra, hogy tudniillik a megszentségtelenitett zászló nyelébe, mint karóba huzassék. Ámde a birák közül többen sajnálván ifiu életét a halálnak dobni, azon föltét alatt igérték enyhiteni a kimondott itéletet, ha testestül ruhástul, a mint van, keresztül buvik a szivar égette lyukon, de ugy, hogy azt egy hajszálnyival se szakitsa nagyobbra.

Kétségbeesésében eltökélte magát e lehetetlenségre. Az őrmester és a káplár tartották a lobogót kifeszitve. Bálint behunyt szemekkel tette meg az iszonyatos ugrást. A zászló ezer darabra szakadt. Ekkor az őrmester azon gyöngédséggel, mely már szokása volt, rángatván meg gallérját, ezt sugta fülébe „No most irgalom nélkül főbe fogsz lövetni.“ Előbb átbujni, valamint azután keresztül ugrani ugyanazon, előbb agyonszuratni s aztán agyonlövetni: furcsa dolgok, talán hihetetlenek, de álomban mind megesbetők. A haditanács birái mosolyogva mondották, hogy ezt ők előre képzelték, hogy ez igy fog lenni. A következő pillanatban már elmult az a három nap, mely az itélet kimondásától annak végrehajtásáig terjedni szokott, az elitelt utolsó napjai. Ott térdelt remegve, megásott sirjának sötét gödre előtt, szemei bevoltak kötve, de azért látott mindent.

(Folyt. köv.)

Egyről másról.

— A „Debreczen“ szerkesztőjének. —

Bécs, 1878. január hó 3.

A mult hó 7-ikén tartotta a „bécsi akad. magyar olvasó és társas kör“ az ismerkedési estélyét. Nyolcz óra tájban összegyült több mint 100 magyar egyetemi hallgató a „Dreher“ nevü vendéglőben. Az alelnök rövid megnyitó beszédében üdvözölte a jelen voltakat, mire az egyenkénti bemutatások következtek. ½10 körül megérkezett az egylet elnöke gróf Andrássy Tivadar, roppant „éljen kiáltások közt foglalta el az elnöki széket.“ Jelen voltak az estélyen többek közt egy egyetemi magántanár, valamint egy Bécsben lakó magyar orvos és később Szász Róbert, hires irónknak Szász Károlynak testvére is, ki épen ekkor tartózkodván Bécsben hallott valamit ez estélyről és nem akarta elmulasztani, hogy kedves ifju barátaival ne talalkozzék és azok örömében részt ne vegyen. A toasztok szakadatlanul követték egymást. Poharat emeltek az egylet pártolóira és a szabad sajtóra stb. 12 óra tájban az elnök sajnálatát fejezvén ki, hogy kedves társait itt kell hagyni, eltávozott és ekkor kezdődött csak a valódi mulatság. Olyan énekeket Bécs falai talán rég idő óta nem hallottak már: „Kossuth Lajos azt üzente . . .“ meg a mi nótánk, stb. Végre a solo dalok következtek. Itt különösen kiüint gróf Zichy, ki igazi lelkesedéssel és hévvel énekelte el „Maros vize folyik csendesen . . .“ 3 óra tájt ért véget az élvezetes estély.

*

Ugyancsak a mult hó 13-án tartott Vambéry A. felolvasást az „osztrák mérnöki egylet“ termében „Kulturbestrebung der Osmanen“ czim alatt. A jövedelemnek egyik része a „Grün és Lenau“ emlékszobrok felállitására, a másik része pedig az ak. magyar olvasó és társaskör“ javára adatott.

*

Betegségben sinlődik Bécsben az osztrákoknak jelenleg legnagyobb költője Beck. Beck magyar születésü, és német nyelven irt müveiben a hazai szellem és tárgy félre ismerhetetlenül mutatkozik. A gyüjtések nagyban folynak számára és igen szép és kielégitő eredménnyel. Magyarországi városok is megemlékeznek róla. Nem rég egy előadási estélyt rendezett Bécsnek nehány nagy embere és az egész jövedelmet a beteg költő javára ajánlották fel. Az estélyen többi közt egyes részek olvastattak fel „Janko“ czimü nagyszerü müvéből.

Január 11-ikén a Bösendorf féle teremben nagyszerü concert lesz. A tiszta jövedelem a Deákszobor felállitására és az ak. magyar olvasó egylet javára fog adatni, mely egyletnek bizottsága ezen concertet nők pártfogása alatt rendezi: A concerten Pest és Bécsnek kiváló müvészei fognak szerepelni.

*

A „Burg“ szinház azzal kezdte meg müködését az uj évben, hogy Schakespearenak királyi drámáit és pedig: II. Richárdot, IV. Henrik első és második részét, V. Henriket, VI. Henrik első és második részét és végre III. Richárdot január elsejétől kezdve szakadatlannl egymás után 7 estén át adja elő. — Egy ilyen schakespeari hét megfizethetlen!

G. F.

— **VIDÉKI HIREK. Székesfehérvárott** a városi közgyülés elhatározta, hogy a piacon áruló kofákat évenkinti adóztatás alá veri. **Kalocsán** Molnár János kananokot négy rabló kirabolta. Ugyan ekkor egy ház is leégett. **A rác-kevei** kir. uradalom erdeiben 1444 db. vad lövetett meg. **Egy szinész** a napokban segéd szolgabirává választottak szülőföldjén Ungmegyében. **Tóth Miklós** eperjesi püspök 1320 frtot adományozott jótékony célokra.

Csatatér.

— Muszka-török háboru. —

A Javornál a szerbek teljesen megverettek a török csapatok Sienicából szerb területre nyomultak, hol Viacok helységet megszállották.

*

Ibrahim pasa, a trapezunti főkormányzó, megyéjének összes lakosságát felfegyverzi, hogy azokat a beiburti uton táborzó oroszok ellen vezesse.

*

A Pécsről való Fejzi (Kolmann) pasa, az egykori jeles honvédtabornok, Kars egyik hires védője, decz. 16-ika óta Sekutariban fekszik nehéz sebesülten. Az ázsiai harczokban kapta sebét.

*

Hornsby tengernagy, az angol középtengeri hajóhad parancsnoka, Maltába érkezett.

*

Az angol oroszlán már nem türheti tovább a muszka medve garázdálkodását.

Legközelebb határozottan kijelenté, hogy ha Oroszország azt nyilvánitja, hogy közte és a porta közti béke nem Anglia dolga, és ha Törökország további bántalmazására a háborut tovább folytatná, akkor az angol kormány azt fogja mondani, hogy Anglia, sem Törökország bukását, sem pedig egy külön békekötést a két ország között semmi esetre sem fog eltürni.

*

Németországban a socialdemokraták elpirultak azon borzasztó gondolatra, hogy a cultur államok egyik legneveltebbike Németország a tudatlanság pocsolyájában fetrengő Muszkaországnak szövetségese legyen. Liebknecht, a hires socialista vezér kijelenté, hogy a birodalmi gyülés megnyitása után interpellációk fognak intéztetni a birodalom külpolitikája tárgyában. Ha nem részesülünk — irja Leibknecht — a kellő támogatásban, más eszközökhöz fogunk folyamodni, hogy a vitát forceoirozzuk.

*

Tudjuk, hogy Londonban óriási néptömeg tüntetett Törökország mellett. Ez alkalommal, midőn a török követség épülete előtt ment el a tömeg, angol, török, magyar zászlók lobogtatása mellett járta be „Fegyverre“ kiáltások közt London utcáit.

Szinházi csarnok.

Nyolczadik pont. Timanoff hangversenye. Kastiani mutatványai. „Két menyegző.“

Debreczen, jan. 7.

Szombaton „Nyolczadik pont“ kedves elmés franczia 1 felvonásos vigjáték adatott, melyben Temesváry, és Temesváryné, ugyszintén Lovászi teljes müvészettel játszták. Általában ugy látszik, hogy van Temesvárinak egy pár müszerepe, melyek közé tartozik a mai is, s melyekre teljes mü gondot, és sok

ett forditnia. Ezután követke- és Seydel kisasszonyok hang- mely mindenesetre több hallgatót volna, mint mennyi ma az előadáson szégyeljük, hogy talán rosz véle- kellett ez idegen művésznőknek kö- eltávozni.

vasárnap délután 4 órakor Kastiáni szor s utószor mutotta be a ködfátyol nagy számu közönség előtt. A török rek, de különösen Kossuth arczképé- nek láttára ma is óriási tapsban tört ki a közönség.

A délutáni előadás épen nem szolgált hátrányára az estelinek, s azt ép oly nagy számu közönség nézte, mint rendesen a népszinmüveket, vasárnap nézni szokta.

„A két menyegző“ Csepreghynek nem valami dicséretes szüleménye, és tökéletesen hatás nélkül adatott. Az ilyen uj termék előbb kerül a polczra mint sok régi. Csak maradjunk is inkább azok mellett. Meséje Jókai ismert elbeszéléséből van meritve, kidolgozása pedig épen nem sikerült. Tele van lélektani következetlenségekkel, — melyeket épen nem menthet egy egy jól talált elmés mondás. Kiemelhető, vagy teljes kidomboritott alakot nem találunk benne, hacsak annak nem akarnók mondani a Viczáért, ki csupán méltatlan boszszuból egy várost gyujtogat. Az előadás kielégitő volt; csak a rendezés és ügyelés lehetett volna kissé gondosabb.

A főszereplők közül Nyilvay Irma és Alszeghi Ilona vált ki, előbbinek annyira hálátlan szerepe volt, hogy azzal a legjobb igyekezet mellett sem volt képes hatást elérni.

A férfiak közül Szabó Bandi tudta szerepét, s egy pár dalát megujráztatták.

A „Debreczen“ t. olvasóihoz. Tisztelettel kérjük az előfizetések megujitását mielőbb eszközöltetni, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék. Uj előfizetőinknek ez év elejétől kezdve példányokkal szolgálhatunk.

Ajánljuk lapunkat a n. é. közönség támogató figyelmébe.

A „DEBRECZEN“ kiadóhivatala.

— **Verhovay Gyula** a körülményekhez képest is a legroszabbul érzi magát kényszer lakásában a „Fortuná“-ban. Eddig még csak nem mindennap kihallgatták. Még semmi kiánságát nem teljesitik, kénye-kedve szerint nem olvashat bármit, mióta bent van, lapot se lát, de ehetik és ihatik, a mit csak kiván. — Nem lesz mindig igy.

UJDONSAGOK.

* **A polgári kör** gyarapodik. A kaszinó pedig fogy. Ennek tagjai a körbe iratják be magukat rendre. Mi azt óhajtanók, hogy mindegyik ily közmüvelődési kör virágzanék!

* **Személyi hir.** A függetlenségi párt elnöke Patay István egészségi állapota felől sokan tudakozódnak tőlünk. Gyengélkedik, az igaz, olykor fájdalma sajgóbb, de hála a gondviselésnek, betegsége épen nem aggasztó. Éljen is sokáig a derék hazafi!

* **Jogászbál.** A csütörtökön tartandó jogászbál alkalmából Balázs Kálmán és Oláh Józsi fognak zenélni. A vendéglős a konyhájáról előnyösen ismert Torma István leend, a czukrász pedig Vikol János. Jegyek a pénzügyi igazgatósági épületben a bálbizottsági irodában d. e. 9—12, délután 3—6-ig váltathatók. A bál napján pedig a pénztárnál.

* **Értesités.** Miután az 1868. évi XIV. t. cz. 10. §-sa szerint, a saját használatra való dohánytermelés iránti bejelentések, a termelési év január hó 15-ik napjáig eszközölhetők: mindazok, kik ily czimen ez évben dohányt termelni kivánnak, felhivatnak, bejelentéseiket f. hó 15-ik napjáig Bogdány Imre mezőrendőri osztályfőnöknél a Komáromi-háznál megjelenni s az esendő dijakat befizetni, nehogy ez idő elmulása után, termelhetési igényeiktől elesni kényszerüljenek. Debreczen, 1878. jan. 4-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **A magyar** történelmi társulat legközelebbi gyülésén városunkból **Révész Imre** és **Géresi Kálmán** rendes tagokká választattak meg.

* **A debreczeni korcsolyázó egylet** korcsolyázási terének ünnepélyes megnyitása tegnap délután ment végbe. Már egy órakor délután nany számban kezdett seregleni a közönség a térre, s mire a három óra, a megnyitás pillanata elérkezett, már fekete volt az egész tér a korcsolyázó közönség nagy számától. — Bent a csarnokban szintén diszes közönség szórakozott a jégenfutók szemlélésében, s Oláh Józsi jó zenéje füszerezte a mulatságot jelentékeny mérvben. Az idő kedvező volt, s a közönség csak késő este oszlott szét.

* **Köszönetnyilvánitás.** Jóna Dániel ur szives volt az árvaházban több zár kijavitásáért eső összeget, u. m. 1 frt 50 krt elengedni az árvák javára; valamint a kis Rothschnek Jenő diót és almát ajándékozott ugyan e czélra. — Fogadják az árvák nevében szivélyes köszönetemet. Kacskovicsné.

* **A debreczeni kereskedelmi szakiskolán** f. év január 3-án kezdődtek az előadások a karácsonyi és ujévi szünnapok után éspedig ugy a középtanodán, valamint a párhuzamos **esti-tanfolyamon.** — Felhivjuk e körülményre mindazok figyelmét, kik az esti-tanfolyamra előjegyezvék. Január hóban előadatik 1) a **gyakorlati irálytanból**: a szerződések fajai folytatólag s a kereskedelmijog elméletével kapcsolatban; nevezetesen az adás-vevési,- csere,- kölcsön,- kezességi és jótállási,- zálog,- bérleti, kibérlési és haszonbérleti,- munkabéri- és dij,- társasági szerződés, engedmény, utalvány; 2) a könyvvitelből: a főkönyv, próbamérleg, folyó számlák német, franczia és angol módszer szerint, a könyvek lezárása és az egyszerü könyvvitel befejezése. Debreczen, 1878. január 5-én. Az igazgatóság.

* **Kedves vendégek.** A debreczeni jogászbálra a vidéki jogakadémiák hallgatói több helyről fognak megjelenni testületileg. Kedves vendégek lesznek bizonyára.

* **A h.-szoboszlai** izr. betegsegélyző egylet elnöksége által felkérettünk, őszinte köszönetüknek, Dr. Hetényi Lipót ottani városi orvos ur iránt, kifejezést adni. Nevezett Dr. ur ugyanis, mult évi tetemes összegre menő orvosi diját, az egyletnek volt szives visszaadományozni és egész évi nemes szolgálatáért az egylettől maga részére mit sem követelni, mely nagylelkü tettért, az egylet leghálásb köszönete nyilvánitására lapunkat kérte föl.

* **Nem jó a tüzzel játszani.** A városi kórházba mostanában három oly kis gyermek vitetett, a ki a vigyázatlanul kéz alatt hagyott gyufa által gerjesztett tüz áldozata lőn. Egyik már sebeiben meg is halt. A másik most haldoklik. A harmadik talán kigyógyitható. Szolgáljon ez intésül a szüléknek.

* **Három kedvelt népdal.** Táborszky és Parsch zenemükereskedéséből vettük e füzetet. Énekhangra zongorakisérettel alkalmazta Huber Sándor. Ára 60 kr. Tartalma: „Baja város szép helyen van.“ „Kelmed sem jött hat ökörrel e világra.“ „Őszszel száll a gólya madár keletre.“

* **Öngyilkosság.** Tegnap délután a czegléd-utczai 96 számu háznál lakó Teremi Gáborné szobájában felakasztotta magát. Régi idő óta időközönkinti testi fájdalmakban szenvedett, s öngyilkosságának oka is ez volt.

* **Élet az életért** czimmel a mult év végén lapunkban egy kis tárczaczikk jelent meg. Alatta szerzői név gyanánt állott a — forditó neve: Gotlieb Ferencz, mit ezennel helyreigazitunk.

(x) **Kossuth Lajos** nagy hazánkfia, ki folytonosan Brázay Kálmán budapesti nagykereskedő sósborszeszkészitményét használja, egy legutóbb Brázay Kálmánhoz intézett levelében e sósborszesz kitünő hatásáról következőleg ir: „Egy időben látásom már annyira megzavarodott volt, hogy szemorvoshoz voltam kénytelen folyamodni: az glaucómát emlegetett, s operatió szükségéről beszélt. Nem fogadtam el tanácsát, haeem kisérletet tettem az ön sósborszeszével, s a siker minden várakozásomat felülmulta. A koromgolyóforma árnyak, melyek oly sürüen jártak fel s alá szemeim előtt, hogy olvasnom teljes lehetetlenség volt, mindjárt pár napi használat után ritkulni kezdtek s folytatott használás mellett tökéletesen elmaradtak, ugy hogy most egészen tisztán látok, sőt szemeim annyira megerősödtek, hogy jó világitás mellett szükségből még szemüveg nélkül is olvashatok, daczára annak, hogy szemeit épen nem kimélem; telescopicus górcsői vizsgálatokkal bibelődöm, a 75 évem daczára nem tudok azon rosz szokásról lemondani, hogy gyertyavilág mellett olvasgassak éjfélig is rendesen. Ha érzem, hogy szemeim fáradni kezdenek, jól meg mosom a sósborszesszel, különösen ügyelve arra, hogy a szeszpára jól a szembe jusson, és minden rendben van. Ez csakugyan megbecsülhetlen eredmény.“

— **Apróság.** Uj év napján Budapesten 3039 — malaczot ettek meg.

Utólsó posta.

— **Van még barátunk!** Anglia semmi szin alatt nem fog a muszkától félni. Törökországot Angliával együtt kell legyőznie a muszkának, különben Törökországgal bukik Anglia is.

— **Konstantinápoly,** jan. 5. Edhem pasa nagyvezér beadta lemondását, mely még nem fogadtatott el. Mahmud Damad is beadta lemondását és azt követeli, hogy e kamrában személyesen felelhessen az ellene intézett támadásokra.

— **Budapest,** jan. 7. A fővárosi közigazgatási bizottság sujtó itéletet mondott Tisza Kálmán e félszeg müve fölött. Kimondotta ugyan is, hogy a közigazgatási bizottság, a minőnek azt Tisza K. megalkotta, „célszerütlen és helytelen.“ Különös fontossággal bir e határozat, mert el nem képzelhetni, hogy egy intézmény, mely hatalommal és hatáskörrel bir lemondani képes lehetne erről, ha nem a közvetlen tapasztalat s benső meggyőződés vezetnek; fontos határozat azért is, mert a főváros közigazgatási bizottsága mondta azt ki.

Az inditványt e határozat kimondása iránt, a bizottság tegnapi ülésében Királyi Pál terjeszté elő higgadt, velős, bár rövid indoklás kiséretében.

A szerkesztő nyilt postája.

Ér-Mihályfalva. Legmelegebb hálám kifejezését küldöm a gyöngéd kezeknek, a melyek számomra a „kedves meglepetést“ késziték. Köszönet a megemlékezésért. Forróan üdvözlöm a szeretett családot. **Budapest.** (H. L.) A mit lehet. Csak irj mielőbb arról, vagy a b-ből, a miről emlékeztél. **Gáthalminak.** Köszönöm. Gyakrabban is kérlek. Mindnyájatokat üdvözöllek, csókollak, kit hogy — illik. **Vándor.** Ne állj! Nincs már halott! **Nagyvárad.** Gyönyörü gyermekek vagytok. Együtt és összesen. Szervusz nektek.

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

(Szerkesztő lakása: kismesterutca 1385. sz. a.)

Árverèsi hirdetés.

A Debreezen városi t. árvaszéknek a mult év deczember 22-én kelt 4856 á. ü. és az ugyanesak a mult év deczember 29-én kelt 4910 á. ü. sz. végzései szerint a néhai Tiszay Dániel debreceni volt lakos hagyatékához leltározott ingóságok, melyek részben arany és ezüst nemüekből, részben szoba butorok és gazdasági felszerelvényekből állanak készpénz fizetés mellett leendő eladatása megrendeltetvén: ezen árverésnek városi közgyám t. Koszorus Lajos urnak is közbejöttéveli foganatositására határidőül a folyó 1878-ik év január hó 11-ik és 12-ik napjainak délelelőtti 9 órája, a hagyatéki darabos utcai 1039-ik szám alatti házhoz kitüzetett, mihez az árverelni szándékozók tisztelettel meghivatnak Kelt Debrecenben, 1878. január 7-én.

Debreczeni László,
ügyvéd
árvaszékileg kinevezett magán gyám.

12. 1—2

Cseréladási hirdetmény.

Néhai gróf Károlyi György ő excellentiája örököseinek birtokát képező, az encsencsi pagonyhoz tartozó lugosi cserén az év tavaszán letarolandó mintegy 30 holdnyi erdő cserhántása a legtöbbet igérőnek f. hó 14-én délelőtt 11 órakor a gróf Károlyi háznál árverés utján eladatni fog; mire a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak. Bánatpénz, illetőleg kauczió 100 frt. A föltételek mindennap 10 órától kezdve ugyanott megtekinthetők.

Illés Nándor,
erdőmester.

11. 1—2.

A keleti háboru

következtében kivitelünk az alsó duna-vidékekre nagyon meg van akadályozva és igy nagymennyiségü

china ezüst készleteinket

kénytelenek vagyunk az eladási áron eladni. Kielégitő árjegyzékkel kivánatra dijmentesen szolgálunk.

Leszállitott árak.

	előbb	most		előbb	most
6 drb kávés kanál	3 frt 50	1 frt 50	1 drb vajtartó	5 frt —	2 frt —
6 „ evőkanál	7 „ 50	2 „ 80	1 pár gyertyatartó	8 „ —	3 „ —
6 „ asztali kés	7 „ 50	2 „ 80	6 drb késtartó	5 „ —	2 „ —
6 „ asztali villa	7 „ 50	2 „ 70	6 „ csemegés	6 „ —	2 „ 50
1 „ levesmerőkanál	5 „ —	2 „ 30	6 „ csemegevilla	6 „ —	2 „ 50
1 „ tejmerőkanál	3 „ 50	1 „ 50	1 „ sótartó	— „ —	— „ 70
1 „ czukortartó zárral	14 „ —	8 „ —	1 „ czukorfogó	2 „ 50	1 „ —

Legujabb kézelőgomb garniturák gépezettel 1 frt. Dugaszok állatfejjel 40 kr. darabja. Cziagarett dohánytartó 2 frt.

Továbbá rendkivüli szép csészék, thea és kávés kannák, asztali több águ gyertyatartók, czukor küttő, tojás szerviz, fogpiszkáló tartó, olaj- és eczet-tartók és még számos tárgyak stb. stb. a legbámulandóbb olcsó árak mellett.

Különösen figyelemreméltó!

6 drb evőkanál, 6 „ kés, 6 „ villa) Mind a 24 drb elegáns tokban 24 frt helyett csak . . . 10 „
6 „ kávés kanál) ugyan e tárgyak Brittania ezüstből csak 7 frt

413. 1—11.

Megrendelések utánvét mellett gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

E. PREIS, Bécs I, Rothenthurmstrasse 29.

Sós-borszesz,

kitünő háziszer.

Gyorshatást eszközöl Rheuma, csuz, szaggatás, fagyás, fog-, fej- és fülfájdalmak, szemgyulladás, bénulások, stb. stb. ellen; sőt fogtisztitó szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti, és a száj tiszta szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint fejmosásra a hajidegek erősitésére és korpától megtisztulásra.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyitványokkal, valamint bizományosaim névsorával, minden üveghez mellékeltetik.

Ára egy nagy üveggel 30 kr., kisebb 40 kr.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszer,

váltó és mocsárláz, bél- és gyomorgöres, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üveggel 56 kr., kisebb 50 kr.

BRÁZAY KALMAN, **nagykereskedők.**
Budapest, iroda és központi főraktár országut 24.
TÖRÖK JÓZSEF, király-utcza 7. sz.

Vidéken az üvegekhez mellékelt utasitásokban felsorolt bizományosaimnál.
Debreczen: Gerébi Fülöp, **Nagy-Károly:** Weber Pál, Ekker M. ifj., Wagner L., Schillerwein J., Kerekes Ödön, Kimál József, Kaufmann J., **Nagy-Kálló:** Nagy Károly, **Nagy-Várad:** Sipka Pál, Jánky A., Wurst J., Wechsler és társa, Kis Sám., Grosz István, **Karczag:** Weisz Zsigmond, **Kisujszállás:** Polgár József, Nickl Mih., **Berettyó-Ujfalu:** Weissberger J., **Szoboszló:** Tury J., Szőkőcs A.

497, 2—3.

---

279 szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

Ingyen zsákkal.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü .	26.—
„ szinte 30 kilós zacscskóval .	26.30
B. szinte apró szemü .	26.—
„ szinte 30 kilós zacskóval .	26.30
C. Dara középszerü	24.40
„ szinte 30 kilós zacskóval .	24.70
0. Királyliszt	25.40
1. Lángliszt	24.80
2. Montliszt	24.20
3. Zsemlyeliszt különös . .	23.20
4. „ „ . . .	22.20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendü	21.—
6. szinte 2-od „	19.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső „	17.—
8. „ „ 2-od „	14.60
8½ Barna „ 1-ső „	12.20
9. „ „ 2-od „	11.20
10. Lábliszt	8.20
11. Finom korpa zsákkal . .	4.60
11. „ „ zsák nélkül .	4.—
12. Durva korpa zsákkal . .	4.20
12. „ „ zsák nélkül .	3.60
R. I. Rozsliszt 1-ső rendü . .	16.—
R. II. szinte 2-od „ . .	15.40
R. III. szinte 3-ad „ . .	13.20
R. IV. Rozskorpa . . szákkal	4.80
„ „ zsák nélkül	4.20
A. K. Árpakása 00	31.—
„ szinte 0	26.—
„ szinte 1	22.—
„ szinte 2	17.—
„ szinte 3	15.—
„ Árpadara 5	20.
A. Arpa liszt 6	—.—

Debreczen, 1877. nov. 24

A zsákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C. 0—10 számig	85 kilo.
11. 12.	60 „
R. I.—III. számig .	85 „
R. IV. V.	60 „
A. K. 00—5 számig .	50 „
Árpaliszt	85 „

Frim J.

a legjobb sikerrel jutalmazott **„első magyar hülyék nevelő- és ápoló-intézetében** (Budapesten, külső váczi ut, Weisz-féle villa) mely már 3 év óta létezik, gyengetompa elméjü és nehézkoru (epileptisch) gyermekeket naponkint felvétetnek. Tervrajz ingyen beküldetik.

10. 1—10.

Karácsoni és ujévi ajándéknak!!

FORGÁCH KÁROLY

ékszerész

DEBRECZENBEN,

főpiacz, özv. báró Jozsinczyné háza alatt.

Ajánlja a nagyérdemü közönségnek dusan felszerelt üzletében található legujabb divatu

ÉKSZEREIT,

u. m. **brillant, gyémánt karpereczek, broschok, függők, gyürük, medaillonok, férfi és női pecsét** s **karika gyürüket,** legnagyobb választékban **arany s ezüstből hosszu, kurta lánczokat, gyertyatartókat, kompott tálak, kanalak és késeket,** ugyszintén kapható 6, s 12 személyre való evő eszköz tokban, igen izlésteljesen összeállitva.

Minden darab hiteles próbával van ellátva, ugyszintén mindenféle javitások lehető legjutányosabb eszközlésére is készséggel ajánlkozik.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Vas 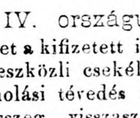 **uti**

Magán-felszólamlási iroda

Budapesten, IV. országut II. sz.

elfogad szállitóleveleket a kifizetett illetékek átvizsgálása végett s kieszközli csekély dijért az árjegyzék, vagy számolási tévedés folytán netalán többet fizetett összeg visszaszolgáltatását. Minden eféle szállitólevelek a fönn czimzett irodába küldendők.

Kieszközli továbbá a vasutaknál előforduló akadályokban a gyors és közönséges küldeményeknél, ugymint: a podgyásznak megrongálása vagy elveszése, szállitási határidő mulasztása, javak sérülése, intézkedések nem követése, az árunak késedelmes értesitése, s minden erre vonatkozó és történt hiányok kártalanitását.

Utasitással és szakmabeli tanácscsal szolgál s utasoktól vagy málhaküldőktől elfogad mindennemü bizományt is, véghezvitel végett.

Tisztelettel teljesen

Reutenauer Konrád és társa.

459. 6—6.

---

50 krral mint egy **eredeti sorsjegynek** árával **1000 arany** nyerhető aranyban.

Ezen, Bécs városának tanácsa által, a szegényalap javára rendezett kisorsolás

1000, 200,) aranyat 100, 100) frt 200, 100. 100) aranyb. 100, 100 ezb.

3 bécs-köztörvényhatósági sorsjegy melynek főnyereménye **200,000 frtot** képvisel, továbbá sok más mü és értéktárgyat, öszszesen:

3000 nyeremény **60,000** frt értékben.

A huzás 1878-ik évi marcius 5-én, a tanács ellenőrzése mellett, fog végbemenni.

Vidéki megrendeléseknél kéretik az összeg bérmentes beküldése és 30 krt mellékel, a sorsjegy s a huzás lajstrom bérmentes beküldhetése végett. 494. 1—10.

Az Union-Bank váltóüzlete,
Bécs, Graben 13.

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debrecen, 1878. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.